1.2 Assessment ผลวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด
ตัวชี้วัดที่ 3.10 ร้อยละเด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน-รอบ 5 เดือนหลัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1.2 ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

❖ **กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**

กลุ่มส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ มีเป้าหมายการดำเนินงานในการส่งเสริมโภชนาการและสร้างความรอบรู้สุขภาพด้านโภชนาการให้กับพ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุ 0 – 5 ปี เพื่อลดปัญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็กอายุ 0 – 5 ปี ส่งผลให้เด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะโภชนาการดี เจริญเติบโตเต็มศักยภาพและมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารตามวัยที่เหมาะสม

ทั้งนี้ได้วิเคราะห์กลุ่มผู้รับบริการ (Customer) และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ในรอบ 5 เดือนหลังที่เพิ่มเติมจากรอบ 5 เดือนแรก ดังนี้

ผู้รับบริการ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
1. ผู้บริหารกรมอนามัย 2. ศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 3. สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง 4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 5. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 6. โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป/ โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 7. หญิงตั้งครรภ์ 8. หญิงให้นมบุตร 9. เด็กอายุ 0 – 5 ปี 10. พ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุ 0 – 5 ปี 11. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 12. ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัว 13. ครูพี่เลี้ยงเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 14. ท้องถิ่นจังหวัด 15. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1. ผู้บริหารระดับกระทรวงสาธารณสุข 2. ผู้บริหารและนักวิชาการ กรมควบคุมโรค กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กระทรวงสาธารณสุข 3. นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจส่งเสริมสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัยจากกระทรวงมหาดไทย , กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงแรงงาน และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 4. สถานบันการศึกษา 5. อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญจากราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย 6. ชมรมโภชนาการเด็กแห่งประเทศไทย 7. องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย 8. WHO Thailand 9. สำนักงานสถิติแห่งชาติ

❖ **ความต้องการ/ความคาดหวังของกลุ่มผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**

กลุ่มส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ ได้มีการสำรวจความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ผ่านการรับฟังความคิดเห็นเชิงรุก ทั้งการรับฟังความคิดเห็นภายหลังการให้บริการ และการรับฟังความคิดเห็นจากการติดตามการดำเนินงานระดับพื้นที่ จากการลงพื้นที่ติดตามและเสริมพลังการขับเคลื่อนงานส่งเสริมโภชนาการและการจัดอาหารสำหรับแม่และเด็กเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะเตี้ย ผอม อ้วนในเด็กปฐมวัย ทั้งในสถานบริการสาธารณสุขและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ในพื้นที่จังหวัดจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง มหัศจรรย์พลัง 3 สร้าง ลดเตี้ย ผอม อ้วน ซีด ในเด็กปฐมวัยห้องย่อยที่ 2 สื่อสารแนวทางขับเคลื่อนรูปแบบการจัดการปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็กปฐมวัยไทย ผ่านรูปแบบ “พลัง 3 สร้าง สร้างเด็กปฐมวัยไทยคุณภาพ แก้ไขปัญหาเตี้ย ผอม อ้วน” และลดเสี่ยงภาวะโลหิตจาง ระหว่างกรมอนามัย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในวันที่ 23 ธันวาคม 2568 ณ โรงแรมทีเคพาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบออนไลน์ โดยได้รวบรวมข้อมูลการสำรวจความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

❖ **ความต้องการ/ความคาดหวัง**

1. คาดหวังให้การดำเนินงานยกระดับเป็นยโยบาย และเกิดการ MOU ระดับกระทรวงที่ชัดเจนระหว่างกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย และผู้บริหารในทุกระดับสั่งการอย่างเป็นรูปธรรม และมีงบประมาณรองรับในการดำเนินโครงการ โดยเฉพาะการสั่งการผ่านผู้บริหารท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย) สู่พื้นที่

2. ต้องการให้สำนักโภชนาการ กรมอนามัย สนับสนุนสื่อการสอนและอุปกรณ์สาธิต มากกว่าสื่อแบบออนไลน์ เพื่อพื้นที่สามารถนำไปใช้งานได้ในพื้นที่ได้ เช่น หนังสือ คู่มือ แผ่นพับ โปสเตอร์ เป็นต้น (ซึ่งไม่หมายรวมสื่อออนไลน์ เพราะหน่วยงานระดับพื้นที่ ไม่มีงบประมาณในการจัดทำ)

3. ต้องการให้สำนักโภชนาการ กรมอนามัย มีการจัดอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่ออัพเดทองค์ความรู้ เป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือจัดทำหลักสูตรออนไลน์ “ด้านการส่งเสริมอาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย” เพื่อให้บุคลากร/ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง สามารถพัฒนาศักยภาพและทักษะในการปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

❖ **ความผูกพัน**

1. กลุ่มผู้รับบริการ ได้มีช่องทางการพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างสำนักโภชนาการกับกลุ่มผู้รับบริการร่วมกัน รวมถึงผู้รับบริการยังมีการสอบถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในระดับพื้นที่ และประเด็นความรู้ใหม่ ๆ ผ่านช่องทาง โทรศัพท์ และLINE Group เป็นประจำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ได้

2. กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง การประชุม/เสวนา Facebook Live และมีการนำความรู้ และแนวทางปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงผู้รับบริการยังมีการสอบถามข้อสงสัย ประเด็นความรู้ และขอให้สำนักโภชนาการผลิตสื่อความรู้ด้านโภชนาการ การบริโภคอาหารตามวัยของเด็กแรกเกิด – 5 ปี เพิ่มเติม เผยแพร่ผ่านช่องทาง Facebook สำนักโภชนาการ เป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายและนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันได้

❖ **ความพึงพอใจ**

- ข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง มหัศจรรย์พลัง 3 สร้าง ลดเตี้ย ผอม อ้วน ซีด ในเด็กปฐมวัยห้องย่อยที่ 2 สื่อสารแนวทางขับเคลื่อนรูปแบบการจัดการปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็กปฐมวัยไทย ผ่านรูปแบบ “พลัง 3 สร้าง สร้างเด็กปฐมวัยไทยคุณภาพ แก้ไขปัญหาเตี้ย ผอม อ้วน” และลดเสี่ยงภาวะโลหิตจาง ระหว่างกรมอนามัย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในวันที่ 23 ธันวาคม 2568 ณ โรงแรมทีเคพาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบออนไลน์ ตอบแบบประเมินความพึงพอใจทั้งหมด 2,224 คน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมากในทุกด้าน รายละเอียดดังนี้

ประเด็นสอบถามความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ (N=2,224)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)
1. การประกาศนโยบายในครั้งนี้ เป็นประโยชน์และสามารถสนับสนุนให้ท่านปฏิบัติงานระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	1,907 (85.7)	269 (12.1)	48 (2.2)
2. ความพึงพอใจต่อการประกาศนโยบายความร่วมมือในครั้งนี้	1,898 (85.3)	272 (12.2)	54 (2.4)
3. เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประชุม	1,986 (89.3)	194 (8.7)	44 (2.0)
4. ความรู้ที่ได้รับจากการประชุมครั้งนี้มีความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน	1,983 (89.2)	193 (8.7)	48 (2.2)
5. รูปแบบการประชุมมีความเหมาะสม	1,851 (83.2)	326 (14.7)	47 (2.1)
6. ระยะเวลาการจัดประชุมในภาพรวม	1,749 (78.6)	434 (19.5)	41 (1.8)
7. ความพึงพอใจต่อการจัดประชุมในภาพรวม	1,920 (86.3)	264 (11.9)	40 (1.8)

❖ **ความไม่พึงพอใจ**

1. ควรปรับเป็นรูปแบบการจัดประชุมฯ ให้เป็นการบรรยายสด เพื่อให้เกิดการการถาม – ตอบ ระหว่างการประชุมที่เกิดความชัดเจน และมีการสื่อสารระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดประชุมที่แบ่งเป็น 2 ห้องย่อย แต่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่เป็นคนเดียวกัน มีความลำบากในการเข้ารับฟังนโยบาย และไม่สามารถเข้าประชุมได้ทุกประเด็นที่สนใจ ควรเป็นห้องเดียวและเพิ่มวันประชุม

❖ **ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**

1. ควรเพิ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากพื้นที่ต้นแบบหรือกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในพื้นที่ รวมทั้งควรมีแนวทางหรือคู่มือการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถติดตามประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะด้านการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตและการส่งเสริมโภชนาการ แนวทางการจัดอาหารที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ มีองค์ความรู้และแนวทางการปฏิบัติงานด้านโภชนาการอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนงานการจัดการและแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็กปฐมวัยไทย ผ่านรูปแบบ “พลัง 3 สร้าง สร้างเด็กปฐมวัยไทยคุณภาพ แก้ไขปัญหาเตี้ย ผอม อ้วน” ให้ทั่วถึงมากขึ้น

4. ควรพัฒนาสื่อด้านการจัดอาหารสำหรับผู้ปกครอง เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับความรู้เกี่ยวการดูแลเด็กปฐมวัย โภชนาการอาหารที่ดีสำหรับเด็ก ธงโภชนาการ ตัวอย่างเมนูอาหาร และสื่อรณรงค์การกินอาหารที่เหมาะสม เครื่องมือหรือแอปพลิเคชันในการติดตามภาวะโภชนาการ